

Η προηγμένη τεχνολογία εστιάζει στην εκφύλιση της ωχράς κηλίδας



Ελπίδες από κλινικές δοκιμές, προσδοκίες από έρευνες που υπόσχονται ότι θα επαναφέρουν τη χαμένη όραση... Μοριακή Βιολογία, Γενετική και Ιατρική προσπαθούν να ανακαλύψουν τη θεραπεία για τη νόσο της εκφύλισης της ωχράς κηλίδας. Μπορεί άραγε να υπάρξει θεραπεία όταν ακόμα αγνοείται η αιτία που «κλέβει» την όραση των ηλικιωμένων;

Γράφει η **ΤΑΤΙΑΝΑ ΣΚΟΥΤΑΡΗ**, ειδικός οπτομέτρης επικ. καθηγήτρια Παν/μίου Complutense Μαδρίτης, ειδικευμένη στη χαμηλή όραση MSc Low Vision

Ο έλεις να πάρεις τηλέφωνο και δεν μπορείς, να διασχίσεις τον δρόμο και φοβάσαι. Τα πρόσωπα γύρω σου δείχνουν «περίεργα», παραμορφωμένα. Μα και το λεωφορείο πώς να το πάρεις αν δεν μπορείς να το δεις; Τα παιδιά σου ζουν μακριά και εσύ πρέπει να βγεις να ψωνίσεις, μα τις τιμές δεν τις βλέπεις. Την τηλεόραση τελευταία δεν την κοιτάς, την ακούς μονάχα. Μα πάνω απ' όλα, δεν μπορείς πια να διαβάσεις ούτε και με τον μεγεθυντικό φακό που σου δώρισαν τα εγγόνια σου.

Εσύ ένας άνθρωπος γεμάτος ζωή, χωρίς επιπρόσθετα προβλήματα υγείας, είσαι δεσμώτης μιας νόσου που σε ωθεί στο σκοτάδι.

Η εκφύλιση της ωχράς κηλίδας εκδηλώνεται συνήθως μετά τα 60, δημιουργώντας τις περισσότερες φορές, προοδευτική και αργή απώλεια της όρασης (ξηρά μορφή), ενώ κάποιες άλλες αιφνίδια (υγρά μορφή).

Ενα από τα πρώτα συμπτώματα είναι ότι οι ευθείες γραμμές «στραβώνουν», φαίνονται κυματιστές, και τα γράμματα κατά την ανάγνωση γραπτού κειμένου δεν είναι διόλου ευδιάκριτα - παρουσιάζουν παραμορφώσεις, τους λείπουν κομμάτια - ακόμα δε κάποια από αυτά «εξαφανίζονται». Ετοι το διάβασμα γίνεται βασανιστικό και εγκαταλείπεται.

Τα ποσοστά της εκφύλισης της ωχράς κηλίδας προϊόντος του χρόνου αυξάνονται ραγδαία, μιας και αυξάνεται το προσδόκιμο ζωής. Ειδικά για όσους έχουν ξεπεράσει το 75ο έτος της ηλικίας τους, αγγίζει το 40%, ενώ πάνω από 85 ετών, ο ένας στους δύο στερείται φυσιολογικής όρασης.

Οι καπνιστές έχουν 2,4 φορές περισσότερες πιθανότητες να αποκτήσουν ωχροπάθεια, όπως επίσης στην ομάδα υψηλού κινδύνου ανήκουν οι έχοντες υψηλή χοληστερόλη, αρτηριακή υπέρταση, οι άνθρωποι με ανοικτό χρώμα ματιών και όσοι δεν φορούν γυαλιά ηλίου. Επίσης τα φάρμακα για την οστεοπόρωση και τη μείωση του ουρικού οξέος βλάπτουν ιδιαίτερα την ωχρά.

Πόσο επικίνδυνο είναι να αφαιρεθεί ο καταρράκτης όταν συνυπάρχει με αλλοιώσεις στην ωχρά κηλίδα;

Η εμπειρία και οι μαρτυρίες των ασθενών με εκφύλιση της ωχράς ήρθαν να αποδείξουν πως μετά την επέμβαση του καταρράκτη η οπτική οξύτητα μειώνεται σημαντικά. Αυτό συμβαίνει γιατί ο τεχνητός ενδοφακός που τοποθετείται δεν φιλτράρει όπως ο φυσικός φακός την υπεριώδη ακτινοβολία και έτσι η ωχρά κηλίδα «βομβαρδίζεται» καθημερινά από την ηλιακή ακτινοβολία και επιταχύνεται η εκφύλισή της.

Όσοι πάλι είχαν χειρουργηθεί από καταρράκτη πριν εκδηλωθεί η εκφύλιση, επιβάλλεται να φορούν γυαλιά ηλίου. Είναι ο μόνος τρόπος να προστατεύσουν τον αμφι-

βλοπτροειδή από τις βλαβερές ακτίνες του ήλιου.

Στην Ελλάδα που δεν υπολείπεται σε εξελίξεις, εξειδικευμένοι στην χαμηλή όραση οπτομέτρης, παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο μετά τη διάγνωση της νόσου παρέχοντας σημαντική βοήθεια στους ασθενείς. Ειδικός οπτομέτρης αξιολογεί την εναπομείνουσα όραση μέσα από σειρά εξετάσεων και επιλέγει το οπτικό βοήθημα που θα διευκολύνει τον ασθενή.

Ειδικά γυαλιά κατασκευασμένα από την εταιρεία που προμηθεύει τη NASA με υπερευαίσθητα οπτικά όργανα, διαχέουν το φως σε όλο τον αμφιβλοπτροειδή, αξιοποιώντας έτσι την περιφερική όραση, η οποία είναι υγιής, και την εκπαιδεύουν να συμπεριφέρεται όπως η ωχρά κηλίδα.

Με αυτά τα γυαλιά δραστηριότητες όπως διάβασμα, παρακολούθηση τηλεόρασης, και αναγνώριση προσώπων, γίνονται ξανά απλά όπως στο παρελθόν.

Θέλω να παίξω με τα εγγόνια μου, να δω τηλεόραση, να διαβάσω εφημερίδα, να βγω για ψώνια, να πάω θέατρο ξανά. Η όραση μου όμως περιορίζει τις ικανότητες μου και βάζει φρένο στις δραστηριότητες και τα ενδιαφέροντά μου...

Εκφύλιση της ωχράς κηλίδας; Διαβητική αμφιβλοπτροειδοπάθεια; Γλαύκωμα; Σώσε την όραση σου

Στις παθήσεις που οι σύγχρονες θεραπευτικές και χειρουργικές δυνατότητες δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση τους, εμείς μπορούμε να σας βοηθήσουμε!

**Κέντρο αποκατάστασης χαμηλής όρασης
Εξατομικευμένες οπτικές λύσεις**

Η ποιότητα, η λειτουργικότητα και η αισθητική που περιμένετε στη χαμηλή όραση

- **Γυαλιά υψηλής τεχνολογίας** για ασθενείς με χαμηλή όραση (Low Vision Aids) κατασκευασμένα στην Αμερική από τον επίσημο προμηθευτή της NASA κατάλληλα για: Ηλικιακές διαταραχές της ωχράς κηλίδας/διαβητική αμφιβλοπτροειδοπάθεια/γλαύκωμα/κληρονομικές παθήσεις του αμφιβλοπτροειδή (Stargardt's, Αλφισμό)/ μωπικές αλλοιώσεις/ νυσταγμό. • **Ηλεκτρονικοί μεγεθυντές** γραπτού κειμένου: επιτραπέζιοι και φορητοί.



NASA



Σκούταρη Τατιάνα Ο.Δ.

Ειδικός Οπτομέτρης MSc in Low Vision/ Επίκουρος καθηγήτρια Παν/μίου Complutense Μαδρίτης/ Εξειδικευμένη στη χαμηλή όραση στις Η.Π.Α. Εισηγήτρια και εξετάστρια στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το Ευρωπαϊκό δίπλωμα Οπτομετρίας

Αποκλειστική διάθεση στην Ελλάδα και την Κύπρο: Πανεπιστημίου 25-29 (εντός στοάς) ΜΕΤΡΟ "Πανεπιστήμιο" Τηλ.: 210 3237.622, 210 3235.131